

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen tulosityksikön vuoden 2022 talousarvion ja strategian osavuosikatsaus 3 tilanteessa 31.10.2022

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen toiminnan ja tuloksen analyysi

Vuoden 2022 talousarviossa varhaiskasvatuksessa on arvioitu olevan keskimäärin 16 356 lasta kuukaudessa. Lasten kokonaismäärä on jäämässä arvioitua alhaisemmaksi, mutta alle 3-vuotiaiden määrän ja osuuden arvioidaan kasvavan ennakoitua suuremmaksi.

Elokuussa 2021 käynnistyneessä palvelusetelivarhaiskasvatuksessa toimipaikkojen ja lasten lukumäärä kasvaa. Alkusyksystä käynnistyi kaksi uutta palvelusetelipäiväkotiä. Palveluntuottajien siirtyminen yksityisen hoidon tuelta palvelusetelille on ollut arvioitua alhaisempaa, jolloin yksityisen hoidon tuella lasten lukumäärä on pysynyt vuoden 2021 syksyn tasolla.

Varhaiskasvatukseen on hakemassa tammikuussa noin 900 uutta lasta. Heidän sijoittamisensa edellyttää lisäryhmien perustamista varhaiskasvatuksen käytössä oleviin tiloihin vähintään kevään 2023 ajaksi. Osalla palvelualueista on runsaasti poikkeusjärjestelyin tuotettuja varhaiskasvatuspaikkoja jo syksyllä 2022. Myös yksityisen varhaiskasvatuksen kapasiteetti on tehokkaassa käytössä.

Varhaiskasvatuksessa on otettu käyttöön lapsen kolmitasoinen tuki 1.8.2022 alkaen. Muutos edellytti prosessien uudistamista ja muutoksia eVaka- toimintajärjestelmään. Lain mukaisia erityisen ja tehostetun tuen päätöksiä on tehty koko syksyn ajan ja niiden tekeminen jatkuu.

Palvelusetelin enimmäisarvo nousi 870 eurosta 891 euroon 1.8.2022 alkaen. Lasten tukemisen kertoimet on otettu käyttöön palvelusetelipäiväkodeissa ja tukemisen kuntalisät yksityisen hoidon tuella toimivassa varhaiskasvatuksessa.

Yksityisen ja kotihoidon tuen lakisääteisiin osiin tuli 1.8.2022 alkaen 3,5 % korotus kansaneläkeindeksiin sidottujen tukien indeksitarkastuksen takia.

Henkilöstötilanne varhaiskasvatuksessa on haastava sekä omien työntekijöiden että sijaisten osalta. Varhaiskasvatuksessa on valmistelu henkilöstön saatavuutta ja pitovoimaa edistäviä toimenpiteitä: Kannustuslisää maksetaan määräaikaisena kokeiluna päiväkoteihin, joissa työ on tavanomaista haastavampaa, kun päiväkodit ovat eriytyneet asiakaskunnan osalta. Varhaiskasvatussyksiköiden johtajien tehtäväkohtaista palkkaa korotettiin 1.9.2022 alkaen 350 e/kk. Johtajien palkkaus on jäänyt jälkeen tehtävien vaativuuden kehityksestä. Lisäksi varhaiskasvatuksen mentoritoimintaa kehitetään, henkilöstön omaehtoista koulutustumista tuetaan ja pyritään vaikuttamaan siihen, että varhaiskasvatuksen henkilöstön koulutustarjonta vastaisi nykyisiä ja tulevia tarpeita.

Vermon päiväkotitoiminta on aloittanut toiminnan loppukeväästä. Samalla Mäkkylän päiväkodin toiminta on päättynyt. Yhden ryhmän Sunan päiväkodin toiminta on päättynyt kesällä 2022. Uusi Metsolan päiväkotitoiminta on avattu ja Tapiolan päiväkotitoiminta on siirtynyt sinne väistöön peruskorjauksen ajaksi.

Talous

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen tuloja arvioidaan kertyvän noin 20 miljoonaa euroa, mikä ylittää talousarvion noin 1,585 milj. eurolla. Tulojen ennakoitua suurempi kertymä johtuu saaduista hankerahoituksista.

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen arvioidut menot ovat yhteensä noin 247,7 miljoonaa euroa. Ne ylittävät talousarvion noin 0,737 milj. eurolla. Menot ylittyvät lähinnä hankerahoituksiin käytettävistä menoista johtuen.

Henkilöstön rekrytointi ja sijaisten saatavuus on edelleen vaikeaa. Henkilöstökustannuksia lisäävät Seuren hinnankorotus keskimäärin 1,1 prosentilla 1.4.2022 alkaen sekä uuden työehtosopimuksen mukainen palkkojen korotus 2 prosentilla 1.6.2022.

Siirtymä yksityisen hoidon tuelta palvelusetelille on ollut arvioitua vähäisempää, mistä johtuen palvelusetelin kustannukset tulevat alittumaan, mutta vastaavasti yksityisen hoidon tuen kustannukset ylittymään. Lakisääteisten lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tukien korotus lisää kustannuksia noin 250 000 eurolla vuonna 2022.

Investointimenojen ennustetaan toteutuvan muutetun talousarvion mukaisesti, noin 940 000 euroa.

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen tulokortti

Uuden väestöennusteen mukaan varhaiskasvatusikäisen väestön määrä kasvaa edellisestä vuodesta noin 160 lapsella. Lisäksi varhaiskasvatuksen osallistumisasteen ennakoidaan nousevan vuodesta 2021. Lopullinen tieto osallistumisasteesta saadaan vuoden 2022 lopun tilanteesta alkuvuodesta 2023.

Lasten huoltajille, varhaiskasvatuksen henkilöstölle ja esihenkilöille syksyllä tehdyn kyselyn perusteella huoltajien tyytyväisyys oli 5.1 (edellinen 5.11), henkilöstön 4.3 (edellinen 4.3) ja esihenkilöiden 3.9 (edellinen 4,1) asteikolla 1–6. Loka-marraskuun vaihteessa huoltajille on laajempi varhaiskasvatuskysely. Se toteutetaan yhteistyössä pääkaupunkiseudun kuntien kanssa.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön kelpoisuustilanne on haastava. Kelpoisuuden seurantatapaan on tullut muutoksia, minkä vuoksi se ei ole täysin vertailukelpoinen aiempiin seurantoihin verrattuna.

Palvelusetelipäiväkotien määrä (N=24) on kasvanut kahdella päiväkodilla. Palvelusetelillä varhaiskasvatuksessa oli 1 313 lasta lokakuussa 2022. Palvelusetelipäiväkodeissa on toteutettu syksyllä sama asiakaskysely kuin kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. Huoltajien tyytyväisyys oli 5,1 asteikolla 1 - 6.

Toimintakatteen ja Patu-tuotteiden arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. TakE-tavoitteiden vuoden 2022 toteuma-arvio on 71,3 %. Vuoden 2022 tavoitteista suuri osa toteutui jo vuonna 2021, jolloin toteumaprosentti oli 173,4 %.